

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор _____ С.В. Шарин
«_____» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 58 Мисливствознавство і біотехнія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

ОП «Лісове господарство»

спеціальність 205 «Лісове господарство»

20 «Аграрні науки та продовольство»

(галузь знань)

Факультет природничих наук

(назва факультету)

Івано-Франківськ – 2021

Робоча навчальна програма з дисципліни «Мисливствознавство і біотехнія»
для студентів спеціальності 205 Лісове господарство, галузі знань 20 Аграрні
науки та продовольство. – «___»_____ 2021 р. – 18 с.

Розробник:

Турак Олег Юрійович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
кафедри лісового і аграрного менеджменту.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри лісового і аграрного
менеджменту (*протокол № 9 від «17» 02. 2021 р.*).

Завідувач кафедри
лісового і аграрного менеджменту _____ Клід В.В.
(підпис)

«___» _____ 2021 р.

Схвалено науково-методичною радою Факультету природничих наук
(*протокол № 8 від «18» 05. 2021 р.*).

Голова _____ Атаманюк Я.Д.
(підпис)

«___» _____ 2021 р.

©Турак О.Ю., 2021 р.
© ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника, 2021 р.

1. Загальний обсяг дисципліни, види навчальної діяльності, їх розподіл по семестрах

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство (шифр і назва)	Вибіркова дисципліна	
Модулів – 3	Спеціальність: <u>205 Лісове господарство</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2021-2022	-
	Освітня програма: <u>Лісове господарство</u>	Семестр	
Загальна кількість годин – 270		3, 4	3, 4
Тижневих годин: аудиторних – III семестр – 4 IV семестр – 2 самостійної роботи студента – III семестр – 8 IV семестр – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		60 год.	40 год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	24 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
170 год.	206 год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: екзамен			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи студентів становить 1: 1,5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є вивчення, узагальнення і систематизація ключових понять мисливського господарства, оволодіння методами вивчення, сталого управління та збереження мисливських ресурсів, ознайомлення зі світовими тенденціями розвитку та впровадження прогресивного досвіду ведення мисливського господарства.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні,

знати:

- біологію лісових звірів і птахів, мисливських тварин як компонентів лісової екосистеми та використання кормової бази;
- структуру мисливської галузі України;
- видовий склад мисливської фауни України та основні екологічні групи мисливських тварин;
- світові тенденції розвитку та прогресивний досвід ведення мисливського господарства;
- історію та перспективи розвитку мисливського господарства в Україні;
- лісомисливське районування;
- біологію, екологію та етологію мисливських тварин;
- засади організації та розвитку мисливського господарства;
- типологію і бонітування мисливських угідь;
- основи управління популяціями мисливських тварин;
- знаряддя, устаткування, технічне забезпечення сучасного мисливського господарства, мисливську зброю та спорядження мисливця;
- правила мисливської етики, традиції та ритуали;
- правила техніки безпеки при проведенні полювань, користуванні та зберіганні мисливської зброї;
- законодавчі та інші нормативно-правові акти з охорони мисливських угідь та збереження мисливської фауни,
- основи вольєрного розведення мисливських тварин;
- методіку проведення обліку ресурсів мисливської фауни;
- способи полювання, техніку добування мисливських тварин;
- заборонені засоби і способи добування диких тварин;
- методи охорони й раціонального використання мисливської фауни, боротьби з браконьєрством;
- перспективи розвитку мисливського господарства

вміти:

- організовувати роботу з охорони, підтримання чисельності та раціонального використання ресурсів мисливських тварин;
- визначати види мисливських тварин за зовнішніми ознаками та слідами життєдіяльності, статеву-вікову структуру популяцій;
- визначати типи та категорії мисливських угідь, оцінювати якість мисливських угідь;
- організовувати обліки чисельності мисливських тварин;
- визначати показники оптимальної чисельності та щільності популяцій мисливських тварин;
- організовувати полювання з дотриманням правових та етичних норм, правил техніки безпеки;
- вирішувати практичні питання організації мисливського господарства;
- організовувати заходи з охорони мисливських угідь, розробляти заходи з покращення якості мисливських угідь;
- розробляти плани з проведення біотехнічних і мисливськогосподарських заходів.
- володіти офіційно-діловим, науковим, розмовним стилями української мови для забезпечення професійного спілкування
- застосовувати екологічно безпечні підходи під час виконання лісомисливських робіт.

Компетентності

Загальні компетентності:

- ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії;
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності:

- ФК 20. Здатність Вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді;
- ФК 24. Екологічне мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

Програмні результати навчання:

- ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію;
- ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і

мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності;

ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог;

ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки;

ПРН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

3. Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Предмет, завдання та історія розвитку мисливствознавства.

Предмет і завдання мисливствознавства. Зв'язок дисципліни із загальними, лісівничими та економічними дисциплінами. Історію розвитку мисливствознавства в Україні, сучасний стан мисливствознавства в Україні та базові нормативні документи.

Тема 2. Лісомисливське районування України.

Одиниці лісомисливського районування України: лісомисливська область, лісомисливська округа, лісомисливський район.

Тема 3. Лісові, гірські, степові і водно-болотні мисливські угіддя України.

Лісові мисливські угіддя України: соснові ліси Полісся, дубово-соснові ліси Полісся і Лісостепу, грабово-дубові ліси Лісостепу, липово-кленово-дубові ліси Лісостепу, дубово-соснові ліси Степу, соснові ліси Степу, гірські мисливські угіддя України.

Тема 4. Типи мисливських угідь.

Основні типи і підтипи мисливських угідь та особливості їх виділення.

Тема 5. Бонітування мисливських угідь.

Суть бонітування мисливських угідь. Бонітети мисливських угідь. Основні показники, які є підставою для ідентифікації бонітетів мисливських угідь. Основні форми державного обліку лісів та лісового кадастру, порядок їх заповнення.

Тема 6. Законодавча основа.

Закон України «Про мисливське господарство і полювання», Настанова з упорядкування мисливських угідь.

Тема 7. Кормова база мисливських угідь України.

Основні вимоги до зимової підгодівлі мисливських звірів. Способи розрахунку кормів для підгодівлі мисливських звірів.

Тема 8. Біотехнічні заходи: класифікація, види.

Основні види біотехнічних заходів та способи їх реалізації. Біотехнічні споруди у мисливському господарстві.

Тема 9. Боротьба з хижаками і браконьєрами, селекційний і санітарний відстріл.

Основні способи боротьби з хижаками і браконьєрами. Етапи боротьби з хижаками. Етапи селекційного відстрілу. Етапи санітарного відстрілу.

Тема 10. Вплив господарської діяльності людини на мисливську фауну.

Фактори впливу на мисливську фауну: біотичні (кормові властивості угідь, захисні властивості угідь, мозаїчність угідь, хижаки, конкуренти, санітарний стан мисливської фауни), абіотичні (водні джерела, рельєф, експозиція схилу, крутизна схилу, висота над рівнем моря, клімат – температура, вологість, вітер, сніговий покрив, промерзання ґрунту), антропогенні (браконьєрство, рекреація, випас худоби, збір грибів і ягід, осушення, розораність, внесення хімікатів, руйнування оселищ (екологічних ніш), вольєрне розведення диких тварин, додаткова кормова база, біотехнічні заходи).

Тема 11. Особливості проведення лісівничих заходів в мисливських господарствах.

Основні способи проведення лісівничих заходів в мисливських господарствах. Види лісівничих заходів в мисливських господарствах: лісовідновлення, рубки догляду, заходи з поліпшення санітарного стану лісів, захист лісу, охорона лісів від пожеж, рубки формування і оздоровлення лісів, рубки головного користування, догляд за підліском; особливості проведення: дотримання періоду спокою, формування змішаних лісів, формування багатоярусних лісів, збереження ОЗД (оселищ), збереження природного різноманіття (без агресивних видів), підтримання дорожньої мережі взимку.

Тема 12. Особливості типології та бонітування мисливських угідь в Українських Карпатах.

Основні типи мисливських угідь в Українських Карпатах. Основні способи бонітування гірських мисливських угідь.

Тема 13. Біологія, екологія та стан популяцій водоплавної дичини.

Види водоплавної дичини. Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності: річкової дичини – гуска сіра, крижень, сіра качка, чирок-тріскунок, чирок-свистунок, шилохвіст, свищ, широконіска, казарка червоноголова; ниркової – гоголь, білоока чернь, чубата чернь, червоноголова

чернь, бекас, вальдшнеп, бекас; земляні качки – галагаз, огар.

Тема 14. Біологія, екологія та стан популяції крижня.

Основні біотехнічні заходи при веденні мисливського господарства на крижня, його охорона і розведення. Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності.

Тема 15. Біологія, екологія та стан популяції куроподібних.

Види куроподібної дичини: глухар, тетерук, фазан, рябчик, кеклик, сіра куріпка, перепілка. Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності.

Тема 16. Біологія, екологія та стан популяції голубоподібних.

Види голубоподібної дичини: голубсиняк, припутень, горлиця звичайна, горлиця кільчаста. Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності.

Тема 17. Біологія, екологія та стан популяції зайцеподібних.

Види зайцеподібної дичини: заєць сірий (заєць-русак), заєць-біляк, кріль дикий. Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності.

Тема 18. Біологія, екологія та стан популяції парнокопитних

Види парнокопитної дичини: зубр, лось, олень благородний, олень плямистий, лань, козуля європейська, муфлон, дика свиня (кабан). Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності.

Тема 19. Біологія, екологія та стан популяції оленя благородного.

Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності. Харчова база, міграції, розмноження, догляд за молодняком, зимівля, вороги, охоронний статус.

Тема 20. Біологія, екологія та стан популяції кабана дикого.

Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності. Харчова база, міграції, розмноження, догляд за молодняком, зимівля, вороги, охоронний статус.

Тема 21. Біологія, екологія та стан популяції хижих.

Види хижої дичини: ведмідь, вовк, рись, лисиця, борсук, єнотовидний собака, дикий кіт, видра, куниця лісова, куниця кам'яна, ласка (горностаї), норка, тхір лісовий, тхір степовий, перегузня звичайна. Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності.

Тема 22. Біологія, екологія та стан популяції гризунів.

Біологія, екологія та стан популяції гризунів.

Тема 23. Охорона мисливських ресурсів.

Охоронний статус представників мисливської фауни. Законодавчі акти по охороні тваринного світу; терміни полювання; охорона рідкісних видів тварин; обмеження розмірів добування мисливських тварин; заборона хижацьких способів добування мисливських тварин; боротьба з

браконьєрством. Патрулювання угідь. Техніка єгерської безпеки. Організація вольєрного розведення мисливських тварин. Реабілітація диких тварин. Комплексні заходи, спрямовані на відтворення, у тому числі штучне, мисливських тварин, збереження і поліпшення середовища їх перебування. Відтворювальні ділянки.

Тема 24. Рациональне використання мисливських ресурсів.

Державний контроль у галузі мисливського господарства та полювання. Громадські організації мисливців. Громадський контроль за полюванням. Право на полювання. Полювання з використанням вогнепальної мисливської зброї. Дії, що прирівнюються до полювання. Умови організації та здійснення полювання іноземцями. Документи на право полювання. Способи полювання: індивідуальне полювання; колективне полювання; колективне полювання знагоничами (облавне полювання). Ліміти використання мисливських тварин. Дозволи на добування мисливських тварин. Терміни полювання. Заборони щодо здійснення полювання. Техніка безпеки на полюванні

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин за видами занять					
	<i>денна форма</i>					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні	лабораторні	індивідуальні	Самостійна робота	
Тема 1. Предмет, завдання та історія розвитку мисливствознавства.	6	2	-	-		4
Тема 2. Лісомисливське районування України.	6	2	-	-		4
Тема 3. Лісові, гірські, степові і водно-болотні мисливські угіддя України.	8	2	-	2		4
Тема 4. Типи мисливських угідь.	8	2	-	2		4
Тема 5. Бонітування мисливських угідь.	8	2	-	2		4
Тема 6. Законодавча основа.	8	2	-	2		4

Тема 7. Кормова база мисливських угідь України.	8	2	-	2		4
Тема 8. Біотехнічні заходи: класифікація, види.	13	2	-	2		9
Тема 9. Боротьба з хижаками і браконьєрами, селекційний і санітарний відстріл.	6	2	-			4
Тема 10. Вплив господарської діяльності людини на мисливську фауну.	6	2	-			4
Тема 11. Особливості проведення лісівничих заходів в мисливських господарствах.	8	2	-	2		4
Тема 12. Особливості типології та бонітування мисливських угідь в Українських Карпатах.	11	2	-	2		7
Тема 13. Біологія, екологія та стан популяцій водоплавної дичини.	16	4	-	2		10
Тема 14. Біологія, екологія та стан популяції крижня.	14	2	-	2		10
Тема 15. Біологія, екологія та стан популяцій куроподібних.	16	4	-	2		10
Тема 16. Біологія, екологія та стан популяцій голубоподібних.	16	4	-	2		10
Тема 17. Біологія, екологія та стан популяцій зайцеподібних.	14	2	-	2		10
Тема 18. Біологія, екологія та стан популяцій парнокопитних	16	4	-	2		10
Тема 19. Біологія, екологія та стан популяції оленя благородного.	14	2	-	2		10
Тема 20. Біологія, екологія та стан популяції кабана дикого.	14	2	-	2		10
Тема 21. Біологія, екологія та стан популяцій хижих.	16	4	-	2		10
Тема 22. Біологія, екологія та стан популяцій гризунів.	16	4	-	2		10

Тема 23. Охорона мисливських ресурсів.	11	2	-	2		7
Тема 24. Раціональне використання мисливських ресурсів.	11	2	-	2		7

Назви тем	Кількість годин за видами занять					
	заочна форма					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальні	Самостійна робота
Тема 1. Предмет, завдання та історія розвитку мисливознавства.	8	1	-	-		7
Тема 2. Лісомисливське районування України.	8	1	-	-		7
Тема 3. Лісові, гірські, степові і водно-болотні мисливські угіддя України.	10	1	-	1		8
Тема 4. Типи мисливських угідь.	9	1	-	1		7
Тема 5. Бонітування мисливських угідь.	10	1	-	1		8
Тема 6. Законодавча основа.	9	1	-	1		7
Тема 7. Кормова база мисливських угідь України.	11	1	-	2		8
Тема 8. Біотехнічні заходи: класифікація, види.	14	2	-	2		10
Тема 9. Боротьба з хижаками і браконьєрами, селекційний і санітарний відстріл.	8	1	-			7
Тема 10. Вплив господарської діяльності людини на мисливську фауну.	8	1	-			7

Тема 11. Особливості проведення лісівничих заходів в мисливських господарствах.	7	1	-	-		6
Тема 12. Особливості типології та бонітування мисливських угідь в Українських Карпатах.	10	2	-	-		8
Тема 13. Біологія, екологія та стан популяцій водоплавної дичини.	16	4	-	2		10
Тема 14. Біологія, екологія та стан популяції крижня.	12	2	-	-		10
Тема 15. Біологія, екологія та стан популяцій куроподібних.	14	2	-	2		10
Тема 16. Біологія, екологія та стан популяцій голубоподібних.	14	2	-	2		10
Тема 17. Біологія, екологія та стан популяцій зайцеподібних.	14	2	-	2		10
Тема 18. Біологія, екологія та стан популяцій парнокопитних	16	4	-	2		10
Тема 19. Біологія, екологія та стан популяції оленя благородного.	12	2	-	-		10
Тема 20. Біологія, екологія та стан популяції кабана дикого.	12	2	-	-		10
Тема 21. Біологія, екологія та стан популяцій хижих.	14	2	-	2		10
Тема 22. Біологія, екологія та стан популяцій гризунів.	14	2	-	2		10
Тема 23. Охорона мисливських ресурсів.	10	1	-	1		8
Тема 24. Раціональне використання мисливських ресурсів.	10	1	-	1		8

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні визначення в мисливствознавстві. Визначення термінів, які використовуються в	1

	мисливствознавстві. Типологія мисливських угідь (для вкритих лісом земель).	
2.	Основні нормативні документи в мисливствознавстві.	1
3.	Поділ території України за одиницями лісомисливського районування. Поділ території України за одиницями лісомисливського районування.	2
4.	Критерії виділення типів і підтипів мисливських угідь.	2
5.	Підбір методів з обліку чисельності мисливських тварин.	2
6.	Розрахунок чисельності мисливських птахів.	2
7.	Розрахунок чисельності мисливських звірів.	2
8.	Визначення щільності населення звірів у мисливських угіддях.	2
9.	Визначення запасів природних кормів на території мисливського господарства.	2
10.	Визначення оптимальної чисельності мисливських тварин за запасами природних кормів.	2
11.	Визначення ступеню пошкодження лісових культур дикими тваринами.	2
12.	Визначення оптимальної щільності мисливських птахів.	2
13.	Бонітування мисливських угідь.	2
14.	Біотехнічні заходи та споруди у мисливських господарствах.	4
15.	Біологія, екологія, поведінка та сліди життєдіяльності основних мисливських тварин	10
16.	Охорона лісової фауни	2

6. Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих тем і питань, виконання індивідуального завдання, підготовку до проведення контрольних заходів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Історія мисливства на Україні. Забуті види полювання. Мисливські собаки. Історія полювання з собаками Видовий склад мисливської орнітофауни (за місцем	

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<p>проживання).</p> <p>Особливості лісових птахів.</p> <p>Сезонні аспекти мисливських птахів.</p> <p>Пристосування птахів до несприятливих погодних умов.</p> <p>Зимівлі мисливських птахів та особливості їх перебігу різних видів.</p> <p>Систематичні ознаки представників рядів: Гусеподібні; Куроподібні; Голубоподібні; Сивкоподібні; Журавлеподібні.</p> <p>Видовий склад мисливської теріофауни (за місцем проживання)</p> <p>Сезонні аспекти біології лісових ссавців.</p> <p>Пристосування звірів до несприятливих погодних умов.</p> <p>Особливості перебігу розмноження у різних видів мисливських ссавців України.</p> <p>Систематичні ознаки рядів: Комахоїдні; Хижі; Зайцеподібні; Гризуни; Ратичні.</p> <p>Мисливські закони.</p> <p>Відповідальність за порушення "Закону про охорону та раціональне використання тваринного світу".</p>	
	Усього годин	170

7. Індивідуальні завдання

Підготовка реферату на задану тематику.

1. Історія і розвиток мисливства.
2. Національні традиції мисливства.
3. Новітні технології ведення мисливського господарства.
4. Мисливська етика та ритуали.
5. Структура мисливської галузі України.
6. Мисливське господарство у країнах світу.
7. Міжнародна співпраця у галузі мисливства.
8. Кормові і захисні властивості мисливських угідь.
9. Класифікація і оцінка якості мисливських угідь.
10. Мисливські ресурси України і світу.
11. Біологічні, екологічні та етологічні особливості парнокопитних тварин.
12. Біологічні, екологічні та етологічні особливості представників ряду Зайцеподібні.
13. Біологічні, екологічні та етологічні особливості представників ряду Гризуни.

14. Біологічні, екологічні та етологічні особливості представників ряду Хижі.
15. Шляхи і методи охорони мисливських тварин.
16. Організаційні основи обліку мисливських тварин.
17. Облік чисельності парнокопитних тварин на підгодівельних майданчиках, пробних площадках, маршрутах, на “реву”, за слідами життєдіяльності.
18. Облік куроподібних птахів на токовищах і маршрутах.
19. Облік водно-болотних птахів.
20. Показники оптимальної чисельності та щільності мисливських тварин, їх розрахунок.
21. Предмет і завдання біотехнії.
22. Методи покращення захисних властивостей лісових та інших угідь
23. Ремізи та кормові поля.
24. Кормова база мисливського господарства та її регулювання.
25. Основні групи та склад кормів.
26. Заготівля та зберігання кормів.
27. Підгодівля мисливських тварин.
28. Типи біотехнічних споруд і їх розташування в угіддях.

8. Методи навчання

1. Лекції (докладне викладення навчального матеріалу) із застосуванням мультимедійного обладнання; самостійне опрацювання навчального матеріалу із використанням конспекту лекцій та основної навчальної літератури.
2. Практичні заняття – більш глибокий розгляд висвітлених на лекції питань, підготовка і захист практичних робіт. Тестування на сайті дистанційного навчання d-learn.
3. Контроль самостійної роботи – тестування з теоретичного матеріалу, співбесіда з проблемних питань, доповіді на заняттях.

9. Система поточного та підсумкового контролю результатів навчання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та контроль самостійної роботи				залік	Сума
Усне опитування та тестування на практичних заняттях	ІЗ	Контрольна робота	КСР		
35	5	5	5	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

1. Біологія лісових птахів і звірів: навч. посіб / І. Ст. Делеган, І. І., Делеган, І. І. Делеган; ред. І. Ст. Делеган. Л.: Поллі, 2005. 600 с.
2. Бондаренко В. Д. Біотехнія: навч. Посібник. Ч. 1. Львів: ІЗМН, 1998. 200 с.; Ч. 2. Львів: ІЗМН, 2002. 352 с.
3. Бондаренко В.Д. Біотехнія. Навчальний посібник.Ч.2. Львів: Престиж Інформ, 2002. 348 с.
4. Бондаренко В.Д., Делеган І.В., Михайличенко М.Т., Соловій І.П. Охорона фауни в агроландшафтах. Львів: ЛЛТІ, 1990. 65 с.
5. Бондаренко В.Д., Делеган І.В., Соловій І.П., Рудишин М.П. Облік диких тварин. Львів: УкрДЛТУ, 1989. 66 с.
6. Боротьба з браконьєрством / Ловецтво України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.huntingukraine.com/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=210&Itemid=145
7. Всеукраїнська газета “Полювання та риболовля” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://hunt-fish.com.ua/>
8. Григор'єв О.Я., Гноєвий І.В. Довідник з годівлі тварин в умовах штучно створеного середовища. Харків. 2020. 212 с.
9. Гунчак М.С. та ін. Рекомендації по типології та бонітуванню мисливських угідь в Карпатах для диких копитних тварин. Івано-Франківськ, 1995. 15 с.
10. Делеган І.В. Лісова зоологія. Безхребетні. Львів: Поллі, 2003. 472 с.
11. Делеган І.В., Делеган І.І., Делеган І.І. Біологія лісових птахів і звірів. Львів: Поллі, 2005. 600 с.

12. Діяльність Українського товариства охорони птахів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://birdlife.org.ua/Diyalnist>
13. Домнич В.И. Динамика чисельности популяции лисицы в Украине/ ВИ Домнич, АГ Вязовская, АВ Домнич, ИВ Делеган // Науковий висник НЛТУ 2010. С. 20-22
14. Євтушевський М.Н. Мисливські тварини в Україні на волі та в вольєрах. Черкаси. Видавництво Вертикаль. 2012. 376 с.
15. Євтушевський М.Н. Плямистий олень в Україні та за її межами. Київ. Видавничий дім «ЕКО-інформ»2009. 192 с.
16. Закон України «Про охорону навколишньою природною середовища» (1989) (Документ 1264-ХІІ, чинний, поточна редакція 12.10.2018)
17. Закон України «Про тваринний світ» (1993) (2894-ІІІ, чинний, поточна редакція від 04.10.2018).
18. Лебедева Н.І., Домніч В.І. Методичні рекомендації до лабораторних робіт зі спецкурсу Біологія мисливських тварин. Запоріжжя: ЗНУ, 2006.62 с.
19. Лебедева Н.І., Петриненко В.В. Методи обліку мисливських тварин. Конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 62 с.
20. Лебедева Н.І., Петриченко В.В. Біотехнія. Навчально-методичний посібник до лабораторних робіт. Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 90 с.
21. Новицький Р.О. Мисливствознавство. Методичні вказівки для студентів біологічних спеціальностей університету. К.: ДНУ ім. Олеся Гончара, 2009. 30 с.
22. Новицький Р.О., Домніч В.І. Основи мисливствознавства. Навчальний посібник. Дніпро: Артлогос. 2011. 72 с.
23. Петриченко В.В., Лебедева Н.І., Карташова Я.М. Типологія мисливських угідь. Навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2009. 110 с.
24. Полювання, риболовля, активний відпочинок / Сайт для мисливців [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://pole.in.ua/index.html>
25. Сайт Українського товариства мисливців та рибалок (УТМР). [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.uoor.com.ua/ukr/about_organization/news
26. Украинский сервер охотника [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.uahunter.com.ua/>
27. Хоєцький П.Б. Вплив кліматичних чинників на чисельність мисливських звірів. Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.15. С. 239-244.
28. Царик Й. В. Популяційна екологія. Керування популяціями. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 100 с.

29. Червона книга України. Тваринний світ. К.: Глобалконсалтинг. 2009. 624 с
30. Шейгас І.М. М.В. Шадура, А.М. Шадура, М.С. Гунчак, М.І. Шейгас. Порадник егера Харків, 2010. 190 с.
31. Юркевич Ю.В. Дикі звірі і птахи Карпат. Надвірна, 1996. 90 с.
32. Яценко І.В., Бондаревський М.М., Кам'янський В.В. Об'єкти мисливського промислу та їх ветеринарно-санітарний контроль в Україні. Харків. Видавництво СПД ФО Бровін О.В. 2011. 334 с.

Програму склав

Турак О.Ю.